

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА III ○ БРОЈ 35. ○ 10. ЈУН 1974.

ЦИЈЕНА: 1 ДИНАР

Револуционар и хуманиста

НА ДЕСЕТОМ КОНГРЕСУ СКЈ доминирала је горостасна фигура друга Тита. Због свега што је остварио кроз четири пуне деценије наше револуције, сви народи га воле и обожавају, а свјетска јавност цијени и поштује као изузетног државника и хуманисту. Приврженост радних људи и комуниста Југославије његовој личности и политици дошла је и овог пута до пуног изражаваја. Мноштво искрених жеља слило се у јединствену одлуку: друг Тито је изабран за председника СКЈ без ограничења мандата. Ова у свему логична одлука резултат је свега што је везано за име и дјело друга Тита.

Учествујући у судбоносним тренуцима историје, ослушкујући њен зов и налог, друг Тито је у себи сјединио особине револуционара, политичара и државника. Његова мисао и дјелатност били су и остали позив у борбу за љепше, боље и племенитије — за стално откривање новог, недовољно сагледаног свијета будућности. Славолук између средњовјековне прошlosti и наше хуманистичке цивилизације, која не зна за робовање неистинама и предрасудама, Тито је блистави зрак који се кроз маглу заосталости пробио над звијезданим барјацима наше савремене политичке свијести.

У Титовој стваралачкој визији будућност се јасно назире у узварелој данашњици. Његова је заслуга што је наша вјечно млада револуција развила градитељски елан, а братство и јединство означила за идеал, што никад није правила уступке на рачун основних принципа, што открива недостатке у унутрашњем развоју, развија искрено и плодно пријатељство с народима и ослободилачким покретима у свијету, што је развила самоуправљање, а научном и културном развоју пружила широку подршку.

У рату и у миру, на сваком раскршћу, пре судну улогу одиграо је друг Тито. Све што је дао нашој земљи — а дао јој је неизмјерно много — од епохалног је значаја. Отуда неизмјерна љубав народа према њему и подршка курсу којим води нашу земљу у срећнију будућност. Дајући му доживотно повјерење да остане на челу наше социјалистичке заједнице и Савеза комуниста Југославије изражена је жеља милиона да добро живе и спокојно граде самоуправно социјалистичко друштво.

Завршен трећи фестивал

У Будви је 2. маја завршен, трећи по реду, југословенски фестивал озбиљне музике „Дани музике Свети Стеван — Будва“. Ова значајна културна манифестација про текла је ове године изузетно успјешна: било је више публике, била је била реклами и пропаганда, а уметнички ниво концепт је, као и ранијих година, био на завидном нивоу.

Овогодишњи фестивал пратиле су и двије значајне манифестације: у Будви је одржан Седми конгрес Савеза музичких уметника Југославије 3. и 4. јуна, а у вријеме фестивала одржана је и Трибина музичких писаца на којој је саслушано више музичких и музиколошких радова, на ших композитора.

Ова јединствена музичка манифестација на јужном Приморју, већ је попримила традиционални карактер и у правом смислу постала југословенска музичка смотра најбољих извођача озбиљне музике.

Послије Десетог конгреса СКЈ

СНАГА ЈЕДИНСТВА И ЈАСНОЋА ЦИЉА

ЗАВРШЕН ЈЕ ДЕСЕТИ КОНГРЕС СКЈ који је показао своје богатство револуционарног искуства једне револуционарне партије у спровођењу курса самоуправљања друштвеним токовима и модернитију јединство свих комуниста Југославије, а братство и јединство међу народима. Још једном је јасно потврђено на највишем мјесту да је самоуправљање као општедруштвени процес добило историјску битку, прекалило се у револуционарној пракси и доказало на дјелу.

Са Десетим конгресом улазимо у ново раздобље револуције. У резолуцији Десетог конгреса јасно је одређена социјалистичка самоуправна стратегија у новим друштвеним условима. Конгрес је потврдио да је самоуправљање фундаментална тековина наше револуције; успоставио је јединство теорије и праксе — јединство ријечи и дјела.

На конгресу је јасно и рељефно изражена свијест о новом бићу радничке класе, њеној снази и јасноћи циља којем тежи. На свечан начин је СКЈ преузeo нове обавезе у погледу даљег усмјеравања наше друштвеног развијања, које намеће садашња етапа наше револуције. Јасноћом класног курса, организованошћу на чврстим принципима демократског централизма и степеном акционог и идејног јединства, СКЈ је још једном потврдио способност да буде авангардна снага нашег друштва. То је уједно и гаранција да ће се предстојећи задаци с више успјеха остваривati на плану самоуправног развијања друштва.

Самоуправно опредјељење данас више него икада сигурно прожима најважније дјелове нашег друштвеног бића. Данас је свима јасно да наше самоуправљање представља најдосљеднију примјену принципа марксистичке мисли у пракси и у специфичним условима. Оно потврђује и својим доприносом обогаћује ту виталну филозофску концепцију. Резултати Десетог конгреса СКЈ представљају нов допринос марксистичкој идеји у читавом свијету и чине је привлачном за све оне који теже хуманизму и истинској људској слободи. Самоуправна пракса нашег друштва је ре-

ализација марксистичке мисли и свјеже до принос тој теоретској мисли. Ово због тога што самоуправљање није више експеримент већ обликовано дјело радничке класе, дјело епохалног значаја. У самоуправљању је Југославија нашла себе и свој развојни пут, а у СКЈ свога предводника на том путу.

Одјељење Десетог конгреса биће путоказ свима који нашу револуцију прихваћају као једини пут брзег и хуманијег развоја друштва. Историјски пут ослобођење радничке класе свих видова отуђења остварује се у пракси самоуправних социјалистичких односа.

У самоуправним друштвеним односима најдосљедније се обезбеђује владајући положај радничке класе и радних људи у вришењу функција власти и управљања другим друштвеним пословима. На конгресу је јасно речено и доказано да је самоуправљање постало цјеловит систем друштвено-економских и политичких односа. Континуитет револуције се наставља и „борба за људско међу људима, за све боље и хуманије односе, за човјека као, слободног производиоца и ствараоца — то је крајњи циљ и смисао борбе радничке класе“ (Тито). Радни човјек постаје основни актер нашег друштвено-економског и политичког система. А то је такав систем који постоји и живи по мјери потребама и интересима човјека. Сваки радни човјек може и треба да развија своје ствараоачке способности, да докаже себе на раду и у акцији.

Све што је постигнуто до Десетог конгреса и на њему представљају кондензацију револуционарне борбе највећег дјела чланства. Преузете обавезе за слиједећу етапу су програм свјесног дјеловања СКЈ као авангарде радничке класе и критичке свијести нашег друштва.

Као и увијек до сада, тако, је и на Десетом конгресу, преузимајући даље обавезе, СКЈ нашао себе: да кроз револуционарну праксу буде предводник радничке класе која грађећи самоуправно социјалистичко друштво, постепено укида себе као класу: реализује филозофију и негира себе.

Једнодушност

СКУПШТИНСКИ ЖИВОТ

ИМЕНОВАЊА

ДОБАР ПОЧЕТАК

Изабран у вријеме када су припреме за сезону започеле, када су многе одлуке и анализе већ морале бити разматране, Извршни одбор Скупштине општине Будва се на самом старту сукобио с низом нагомиланих проблема, који су захтијевали хитно решавање. Док се у неким општинама извршни одбори налазе још у фази конституисања и пропалажења начина и метода рада, наш Извршни одбор је одржао седам сједница и на њима разматрао најактуелнија питања, пре зентирајући обиље материјала делегатима Скупштине општине. Извршни одбор, заиста, није губио вријеме већ је доказао да упоран рад мора донети позитивне резултате. Најбоља потврда ове констатације је успјешно припремљен материјал који су, и поред изјесних недостатака, проузрокованих због слабог рада стручних служби, делегати на заједничкој сједници Скупштине општине и сједницима три вијећа усвојили уз мање примједбе и измене.

Са сједнице Друштвено-политичког вијећа

Донијето више значајних одлука

С КУПШТИНА ОПШТИНЕ на заједничкој сједници сва три вијећа донијела је одлуку о усвајању завршних рачуна буџета општине Будва за 1972. и 1973. годину. Измјењена је Одлука о уређивању и начину коришћења плаха: Могрену је дат третман ексклузивне плаже, као онима у Светом Стефану и Милочеру, и то због њеног ограничених ка пасијета. Служба друштвених прихода овлашћена је да контролише наплату накнада за коришћење плажа,

Новом Одлуком утврђен је минимални лични доходак радника у износу од 1.100,00 динара мјесечно за пуно радно вријеме. Након измене Одлуке о условима за постављање привремених објеката и неће се морати издавати приватницима локације за продају сувенира, сладоледа, безалкохолних пића и сличне робе.

Одлучено је да се приступи адаптацији пословног дијела зграде Скупштине општине и овлашћено је Извршни одбор да закључује уговор са трећим лицима, с тим што ће се у међувремену ријешити правни статус ове пословне зграде.

Разматране су и усвојене информација о стању и проблемима туристичких друштава и Туристичког савеза, припремама за туристичку сезону, стању пословног простора на територији општине и о стању шумског фонда.

Усвојен је Програм рада Скупштине општине и њених вијећа до краја 1974. године, с тим што ће се, поред питања обухватања овим Програмом, на дневном реду сједница Скупштине општине и њених вијећа најма и друга актуелна питања.

Донијете су и одлуке о усложњењу и начину пружања социјалне заштите и о условима под којима се сматра да жртва фашистичког терора и чланови њене породице немају неопходних средстава за издржавање, о облицима и висини новчане помоћи и обиму здравствене заштите. Овим одлукама утврђени су нови услови и повећана помоћ у складу с порастом трошкова живота и буџетским могућностима.

По разматрану информације о стању и проблемима архивске грађе а у циљу унапређивања и осавремењивања ове службе, закључено је да цјелокупни архив Општине треба уступити Културном центру, који ће се, преко своје стручне службе, стајац о његовом чувању и одржавању.

За привремено камповање одређено подручје Буљарице, Светог Стефана, Вале, Бечића — Борета и Јаза, с тим што се ово земљиште може користити у току наредне три године. Овај рок може продужити извршни одбор уколико за то постоје услови. Кампове на овом земљишту једино могу постављати организације удрžженог рада из области угоštiteljstva, као и туристичke друштва, која искључују организацију кампове намијењене дјеци и омладини. Грађани

Скупштина општине Будва на заједничкој сједници сва три вијећа именовала је за чланове Савјета осигурања Заједнице здравственог осигурања радника Котор Павла Вујовића, Илију С. Митровића и Мирка Станишића, док је за члана Управног одбора Републичког фонда за електрификацију сеоских насеља именован Инг. Војо Медиговић. Миомир Марсенић, дипломирани правник из Будве разријешен је дужности замјеника општинског судије за прекршаје.

Акциони програм на дјелу

ОЧЕКУЈЕ СЕ ОДГОВОР НА ПИТАЊЕ: ШТА ЈЕ ПРЕДУЗЕТО НА СПРОВОЂЕЊУ СТАБИЛИЗАЦИОНИХ МЈЕРА

На првом састанку секретаријата конференције СК предузећа „Монтенегротурист“, који је одржан 29. маја у Будви, извршене су припреме за први радни састанак овог међуопштинског тијела. Тиме ће почети да се спроводе у живот бројни задаци, које су комунисти пет приморских општина утврдили у Акционом програму. На сједници Конференције, која ће се одржати 15. јуна у Улцињу, разматраће се шта се постигло на уставном и амандманском престројавању, да ли су се и колико радници оспособили за улогу која им припада или се само проширило назив фирмe. На овој сједници ће директори основних организација удрžеног рада реферисати о томе шта је досад урађено на спровођењу стабилизационих мјера. Претходно ће се у свим организацијама формирати радне групе које ће прије анализи досадашњег рада у циљу доњег спровођења уставних амандмана и давања предлога за формирање већег броја основних организација удрžеног рада, у првом реду тамо где су постојеће гломазне. Таквих, констатовано је, има најчешће на подручју будванске општине. Биће проучена и сврсисходност оснивања

заједнице ООУР-а. Конференција ће се такође позабавити питањем кадровске политike у организацијама и на нивоу заједничких служби.

У договору с општинским синдикалним вијећима и општинским секретаријатима Савеза омладине прије ће се формирају синдикалних и омладинских организација свуда где то до сада није урађено. Секретаријат је одлучио да се, у договору с општинским комитетима Савеза комуниста, у свим основним организацијама СК прије проради конгресних материјала и говора друга Тита.

Посебну пажњу Секретаријат Конференције посветио је питањима метода рада, повезивања с општинским комитетима и основним организацијама СК у циљу синхронизовања акције. Уочено је из досадашње праксе да нема контаката између Секретаријата и основних организација, као и између Секретаријата и општинских комитета. А контакти су, како је речено на састанку Секретаријата, неопходни, јер се Конференција, као међуопштинско тијело, не може поставити изоловано од свих оних питања која се расправљају на општинским конференцијама Савеза комуниста. На састанку је истакнуто да у том смислу треба да дође до изражаја и иницијатива општинских комитета и њихових секретаријата.

ИЗ СЛЕНКЕ НА СВЈЕТЛАО

Престало снабдијевање

Стало се, надамо се тренутно, да изградњом нових хотелских капацитета, а саимим тим и са техничким опремањем хотела, Продавци опреме немају тренутно посла на нашој регији. То, изгледа, највише погађа појединачне грађане, јер нису више у могућности да уз хотелску опрему снабдијевају своје стамбене про-

сторије модерним намјештајима.

Не љутите се „погођени“ због ових — претпоставки. Ми вам вјерујемо да сте то платили, али не знамо по којој цијени и из којих фондова.

Уколико сте исправни будите сигурни да вас Комисија за испитивање поријекла имовине неће оптужити.

ИЗГУЂВЉЕНА ПРВА РУНДА

На дан првог јуна у 17 часова извршена је изненадна „рација“ на „дивље“ продаје сувенира и друге робе на подручју Будве.

Акција је припремана у највећој тајности, тако да су с њом били упознати само непосредни учесници „рације“.

Међутим, акција није дала очекиване резултате.

Како су прије 17 часова „дивљи“ ужурбани спаковали своју робу и нестали са „својих“ локација, очигледно је да дошло до „провале“.

У току је испитивање. Ако се не ради о прислушним апаратима, онда је нечија „друштвена савјест“ затајила.

Усвојен буџет

Скупштина општине Будва, на трећој заједничкој сједници Вијећа удрžеног рада, Вијећа мјесних заједница и Друштвено-политичког вијећа донијела је Одлуку о усвајању буџета Општине за 1974. годину.

Ставови и предлози Извршног одбора, који су благо времено презентирали делегатима и делегацијама, добили су подршку скоро свих делегата, јер је описано да се оваквим предлозима, уз рационално коришћење прихода, буџетска потрошња води на минимум. Оваква политика једино и може довести до сапаџије буџета, оптерећеног дуговима из ранијих година.

Бројни корисници схватили су тежњу Извршног одбора да се рационалном расподјелом буџетских средстава једино може санирати буџет у току 1974. и 1975. године, па су прихватили предложену одлуку без подношења амандмана.

КУРЗИВОМ

Оправдане замјерке

СЕКРЕТАРИЈАТ ОПШТИНСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ САВЕЗА КОМУНИСТА разматрао је ових дана примједбе на рад поједињих основних организација. Секретаријат, између остalog, замјера организацијама које не одржавају редовно састанке. Примијећено је да поједињи чланови Савеза комуниста нијесу изашли на изборе, као и да неке основне организације и поједињи њихови чланови — највећимаје да се не би коме замјерили — заједнице из своје надлежности преносе на Секретаријат Општинске конференције. С пуним правом осуђен је кампањски пријем у чланство Савеза комуниста и истакнуто да једна организација за читаву годину дана није примила ни једног члана, да би на једном састанку додијелила црвено књижице дванаесторици радника! Узгряде је напоменуто да је један од тек примљених чланова постао истог дана замјеник секретара организације. Није сестало на пут пракси да се у Савез комуниста примају студенти и ћаца који су на школовању у Београду, Новом Саду и другим мјестима, где проводе по девет мјесеци, док на подручју општине остају два до три мјесеца годишње. Несхватљиво је да у Савезу комуниста има појединача који се придржавају вјерских обреда.

ИНСПЕКТОРИ ОПТУЖУЈУ

Потрошачи угрожени

У Будви је 30. и 31. маја одржано савјетовање тржишних инспектора Црне Горе, коме су присуствовали представници Савезног тржишног инспектората, пословни удружења „Црна Гора — кооп“ и представници гравачких предузећа. Организатор савјетовања био је републички Секретаријат за привреду у сарадњи с Тржишним инспекторатом Црне Горе.

Сумирајући једногодишњу активност тржишне инспекције у Црној Гори, дошло се до становишта да се не може бити задовољно ни квалитетом ни кантитетом обухваћена нека врло важна питања као што су квалитет производа и услуга, јединственост тржишта, стандард, заштита потрошача... Као разлог за то инспектори наводе да су им веома честе измјене цијена — манифестиране кроз 265 самонаправних споразума, договора и одлука — одијеле веома велики број радних чланова.

Оцијењено је да посебну тешкоћу у раду представљају трговци и трговина на мало. Они су у највећем броју случајева проузроковали „диљање“ цијена, узимање друштвеног вишка и стварање приватног капилала, што се све негativno одражава на цену потрошача.

Црногорско тржиште све више свидетира опадање квалитета производа и услуга, што је запажено код индустријских и пољoprivrednih производа. Долази се до закључка да производне организације бројне проблеме и слабости покушавају да „пријеше“ и смањењем квалитета производа што се манифестираје преко мање нето паковање, неистицање декларација, неквалитетнију супстанцију и слично. Илустрације су ради, навешћемо да су се потрошачи у протеклој години највише жалили на брашно, сухомеснате и млечно производе, луксозне воће и разните техничке робе. У угоститељству нема ни једног објекта који удовољава и минималним захтевима из Правилника о техничким усло-

вима за обављање ове дјелатности.

Инспекција је у прошлјој години водила сталну борбу са накупцима и прекупцима, којих је било у сваком мјесту Црне Горе, а највише на Црногорском приморју. Инспектори су се сусретали са слукајевима закиданja на мјери, нелојалном конкурсном цијом, условљавањем плаћања, изbjегавањем уговорних обавеза и одређивањем ције на „од ока“.

ПОСЛИЈЕ ВИШЕГОДИШЊИХ ИШЧЕКИВАЊА

„Јаз“ идуће године

И АКО ИМА ПРЕКО ТРИДЕСЕТ ХИЉАДА КРЕВЕТА у друштвеној својини и око педесет хиљада у домаћој радиности, Црногорско приморје још не може да задовољи захтјезе домаћих и страних гостију. Око 24 километра углавном плажа још увијек је у залеђу сиромашно, пусто, без хотела, одмаралишта и кампова!

Ове године неће се саграти ни један нови објекат на Јужном Јадрану. То је, укратко, оно што су нам ових дана рекли у предузећу „Монтенегротурист“, а разлог је, кажу, врло једноставан: туристичка привреда нема средстава за улагање у нове објекте, иако многи индикатори говоре да су они итако нужни и потребни! Заинтересовали смо се шта ће бити с пројектом „Јаз“, чијом би реализацијом „Монтенегротурист“ добио 5500 нових лежаја у најатрактивијем туристичком насељу на Јадрану и око 1000 мјеста у камповима. Комплекс хотела био ће саграђен у самом залеђу плаже Јаз, која је дуга 1200 метара, а простире се на простору од око 70 хектара.

Још 1968. године Међународна банка из Вашингтона је од 40 пријављених пројекта из Југославије изабрала три у чијем финансирању жели да учествује, и то: „Бернандин“ код Порторожа, „Бабин кук“ код Дубровника и „Јаз“ код Будве. Годину дана касније, Извршно вијеће СР Црне Горе је за инвеститора овог замашног подухвата одредило пре

Плажа Јаз

дузећа „Монтенегротурист“, које је 1973. године донијело одлуку о оснивању предузећа за изградњу „Јаза“. Скупштина СР Црне Горе је донијела Закон којим је земљиште на Јазу прогласила грађевинским.

У току рада на инвестиционом елаборату дошло се до предрачунске цијене објекта која би износила око 43 милиона долара. Тада се ангажовала и Међународна банка на изради програмске концепције и конструкције финансирања. С југословенске стране на том послу су се ангажовали „Монтенегротурист“, Инвестициони банкар Титоград и Извршно вијеће СР Црне Горе. Међуна-

родна банка обавезала се да ће, чим југословенски партнер обезбиједи учешће, потписати уговор о финансирању објекта по коме би учествовала са износом од око дводесет и два милиона дolarova.

Из Вашингтона је касније стигла неповољна вијест, и то баш у вријеме када је инвеститор проводио крају договоре о обезбијевању учешћа. Јављено је да Међународна банка мора да одложи финансирање до 1978. године из разлога што су средствава за инвестиције у туризам већ исцрпена. Вијест је у Црној Гори примљена са жаљењем јер се изградња Јаза са нестриљењем очекује већ неколико година.

Како смо обавијештени, сада ствари стоје знатно боље. Савезно извршно вијеће дало је „Јазу“ исти третман као и „Бабином куку“ и „Бернандину“, а Међународна банка изразила је преко свог представника ујверење да ће се ангажовати око финансирања „Јаза“ под условом да јој се доставе докази о обезбијеђеном учешћу с југословенске стране.

Сазнали смо, такође, да ће Инвестициони банкар Титоград ових дана посласти пи смо Међународној банци којим ће гарантовати обезбијеђење средстава за плаћање у земљи по конструкцији коју је Банци још раније понудио инвеститор. Скупштина СР Црне Горе је још раније донијела Закон о обезбијеђењу антиципативне камате, што, ће износити око 80 милиона динара, а скупштине општина Будва и Котор такође су одлучиле да обезбиједе додатне камате, такође, од 2%.

Најновије би било да се почетак изградње насеља „Јаз“ очекује већ идуће године, ради чега у предузећу „Монтенегротурист“ влада оптимизам и да ће у наредних неколико мјесеци бити завршена конструкција финаџирања с југословенске стране.

С. Г.

ОДЛИКОВАНО СЕДАМ ДРУГАРICA И ДРУГОВА

Група одликованих

НА ПРЕДЛОГ ИЗВРШНОГ ВИЈЕЋА СКУПШТИНЕ СР ЦРНЕ ГОРЕ, Предсједник СФРЈ, Јосип Броз Тито, указом од 1. IV 1974. године одликовао је за залагање на пољу јавне дјелатности, којом се доприноси општим напретку земље, Орденом Републике са бронзаним вијенцем **Вукићу Бечићу** и **Машу Вукићевићу**, за заслуге и постигнуте успјехе у социјалистичкој изградњи земље Орденом заслуга за народ са средбром звијездом **Славицу Ђурашевићу**, Љубицу **Марковићу** и **Милана Митровићу**, а за залагање и постигнуте успјехе у социјалистичкој изградњи земље Орденом рада са сребрним вијенцем **Иваницу Лалићу** и **Шћепану Ђурићу**.

У присуству представника друштвено-политичких организација, одликовања заједно са ујверењима и повељама на свечан начин уручио је предсједник Скупштине општине **Бранко Иванчевић**, а у име одликованих захвалио се **Милану Митровићу**.

В. Р.

3

ПРЕД ГЛАВНУ ТУРИСТИЧКУ СЕЗОНУ

ПРОШЛОГODИШЊА ТУРИСТИЧКА СЕЗОНА одвијала се под сличним условима као и она 1972. године. Имамо, наиме, у виду рестриктивне инвестиционе мере у угоститељству, а нарочито код изградње смјештајних капацитета, затим инфлацију, а као посљедицу тога перманентан пораст цијена и ограничење пораста личних доходака. Овоме треба додати економске и монетарне поремећаје на свјетском тржишту.

Предсезона је била „најавила“, а главна туристичка сезона потврдила предвиђања да ће 1973. година бити рекордна. Физички обим туристичког промета био је у порасту: број туриста достигао је импозантну цифру од 201.968 посјетилаца, који су остварили до сада рекордан број — 1.923.092 ноћивања! Просјечан боравак гостију порастао је са 9,14 на 9,52 дана.

Ево прегледа броја посјетилаца и ноћивања у току три протекле године.

Година	Посјетиоци			Ноћења		
	Укупно	Домаћи	Инострани	Укупно	Домаћи	Инострани
1971.	157.260	67.014	90.246	1.632.897	746.031	886.866
1972.	173.264	85.587	88.037	1.586.650	774.516	812.134
1973.	201.968	98.171	103.797	1.923.092	948.904	974.188

Ако посматрамо туристички промет у 1973. години видимо да је број домаћих посјетилаца порастао за 15, а иностраних за 18 одсто. Број ноћивања такође је био у порасту, и то домаћих туриста за 35%, а иностраних за 22%.

Чињеница је, исто тако, да је туристичка сезона 1973. године била бременита недостајима и пропустима. Субјективне слабости умањивале су остварене резултате, те се треба позабавити проблемима који се годинама појављују.

Како на међународном тако и на домаћем тржишту, структура тражње еволуира: првенство имају нови видови одмора и рекреације који омогућавају комплетну психофизичку рекреацију. Затим, иако се структура тражње мијења, понуда остаје иста, тако да се диспропорције повећавају, а у туристичкој понуди остаје се сиромашнији него што се било прије неколико година.

Иако све већи број туриста, засијен бучним велеградским животом, тражи одмор у објектима типа бунгалова, породичних вила и апартмана, веома мало се размишљао о потреби таквих објеката! Најчешће се патило од грандомање при изградњи туристичких објеката, па се догађаја да гости у њима могу да нађу све друго прије него мир који траже. Такав „курс“ диктирали су спољни чиниоци — кредити и цијена објекта у првом реду — али било је и несналажења у погледу прилагођавања промјенама у свјетском туризму, туристичком протоку, као и у структуре тражње. Најчешће су констатовани подаци о повећању туристичког промета и финансијским ефектима, а да се није размишљао о студиозијем проналажењу услова који су промет и ефекте могли учинити још већим и повољнијим.

Познато је да знатан број домаћих, па и страних туриста посећује будванску ривијеру у првом реду ради дјеце и њихове рекреације. Запитајмо се: шта је урађено да дјеца буду задовољна боравком код нас? Да ли се размишљало о организовању службе за бригу о најмлађим гостима? Какве смо им програме припремали и колико смо спортских и забавних терена за њих изградили? Хтјели то или не, морамо признати да нисмо мислили ни о нашој омладини, већ смо је били препустили самој себи. Недостатак финансијских средстава не може се прихватити као изговор, пошто би ти објекти дали врло значајне финансијске резултате, а да се и не говори о комплетирању туристичке понуде.

САМО ДА ПОДСЈЕТИМО...

ДОМАЋОЈ РАДНОСТИ РАСПОЛАЖЕМО са преко 10.000 врло комфорних лежаја, али је брига о њима још увијек препуштена туристичким друштвима, која до сада организационо, финансијски и кадровски нијесу биле способна да се ухвате у коштац са иоле ком-

ЗАПИТАЈМО СЕ:

Бечићи

плекснијим задатком. Често се расправљало о овим проблемима, али без резултата: слабости су се сваке године понављале. Чудно је како они који су позвани да се брину о нашем туризму отрећу леђа домаћем госту! Зар се смије преко 90.000 домаћих туриста, колико их је прошле године боравило на подручју, наше општине пренестити самима себи, или некоректном понашању одређеног броја несавјесних приватника. Ако знамо да наше подручје важи за једино од најскупљих на Јадрану, да је домаћи гост прошле године морао да плати 80 до 100 динара за смјештај и исхрану, онда је за осуду свака индолност према рјешавању овог важног питања. У току сезоне треба обићи терасе наших хотела, продавнице и остale објекте и увјерити се да се трошак домаћег госта не исцрпљује само плаћањем пансиона, већ са не малим процентом учествује у повећању укупног ванпансионаског промета, који је, најкасније, још увијек на неизвидној висини.

За потребе гостију смјештених код приватника није изграђен ни један ресторан у друштвеном власништву. А услуга у приватним ре-

сторанима далеко је од низоваrenomirane будванске ривијере. Истина, затворено је неколико приватних ресторана, али нијесу надокнађени недовољни рестораторски капацитети.

Не задовољавају ни остале услуге које грађани пружају домаћим и страним туристима. Таксисти још нису — и то не само њиховим кривицом — почели да употребљавају таксиметре. Владисни чамаца и глисерса одређују цијену „од ока“, односно од случаја до случаја, док су продавци сувенира подешавају према тренутном интересу појединих туриста. Приватни сервиси и занатлије ријетко истичу цјеновнике услуга.

Подручје, будванске ривијере прекривено је хиљадама септичних јама и прије личи на колектор фекалних вода него на место за утврђен одмор десетине хиљада домаћих и иностраних туриста. Довољно се прошетати насељима парковима и шеталиштима и видјети колика је наша небрига. Чудно је да још увијек не схваћамо да се гост не задовољава само боравком у хотелу и ресторану, већ добар дио времена кариши у шетњи, а није тешко претпоставити какав је њихов утисак послије једне такве шетње.

Наше највеће богаство — оно што, поред сунца и мора, привлачи највећи број туриста — плаже су и у прошлјој години биле у јадном стању! Иако је захваљујући посебној одлуци о одржавању и коришћењу плажа, акумулирана новчана маса од око 2.000.000 динара, побољшање у одржавању плажа није се осјетило. А знајући да се без перманентног одржавања стоје на плажама, без службе спасавања не може мислити нормалан рад купалишта на којима понекад нађе и преко 50.000 лица.

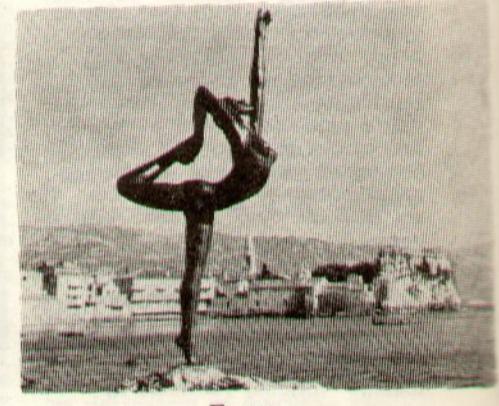
Трговина из године у годину у реализацији промета заостаје. Тако, на пример, у 1973. години промет је порастао свега за 7%, број туриста за 16%, а број ноћивања за 21%! Треба дати да је код приватника и у камповима боравило преко 57.000 гостију, односно 28% од укупног

Туристичка разгледница

Градић

У ТУРИСТИЧКИМ ПРОСПЕКТИМА И ЕНЦИКЛОПЕДИЈАМА нађиће се веома мало података о Будви. Број сунчаних дана (преко 270 у години) и средња температура (око 17° Целзијусових: у јануару близу девет, а у јулу двадесет и један степен) неће нам много рећи о овом градићу, који су давни, још у Средњем вијеку, називали Старим градом (Цивис антица). Јер, ко ће лепоту бројкама израчунати, ограничити доčarati? Али, не треба бити пјесник, па да се човјек, и онај који проведе само неколико дана овде, одушеви љубом. Они који су у ружичаста свијетла или звјездане вечери посматрали њено прекрасно и до дана неслучено живописно море и у околини модре, седефасте стијене над посребреним маслињацима, увијек су незадовољни сваким упоређивањем — сви суперлативи су им недовољни. Ко је слушао шапат мора и „како оно мијења мелодију у сто гласова“ и са пливачима, опијен сунцем и водом, клицао плавом бескрају, томе је „свака вечера била слатка и свака постельја мека“, а сан „благи азур заљуљан жаром“ талас што у љедрима њихају златни звјездани прах...“

Неупоредива је и околина Будве: пријатно зеленило изаткано од поморанџи, лимунова, смокава, винограда и борова, окружено маслињацима у чијој су се хладовини мириਸној одмарали и окрепљивали Цезарови легионари... Све то — и малено села, камена брда, точила и урвине с којих човјека хвата вратоглавица — има посебну дракс: за сва-

Будва

ки вис везана је по једна легенда, „у свакој долиници дуга повијест — зна на и незнана“.

ПРИЈЕ ДВАДЕСЕТ И ТРИ СТОЉЕЋА

ДВА ПУТА ИМА ВИШЕ ГОДИНА него становника тај градић медитеранског типа, чије поплочане улицице кривају над гробовима становника бронзне доба и некрополама грчким, илирским, римским, сараценским, млетачким. Многи народи и језици смјењивали су се ту: палили, рушили и градили.

Историја — та вјечна хроника патији и суза — казује да су још прије двадесет и три стољећа, на рушевинама неког, још старијег насеља грчки колонисти подигли овде утврђење да би се борили од Илира. Ту су, у вјетром заклоњеном мјесту, оправљане бројице које су пловиле са Корчуле, Хвара и Виса према Драчу и Солину. Са тих „пара-ванских“ путева грчки и ко зна чији све тр-

ШТА СВЕ ЈОШ НИСМО УРАДИЛИ?

ИСКУСТВА КОЈА — ОПОМИЊУ. — ПОНУДА НАМ ЈЕ СИРОМАШНА. — МАЛО СПОРТСКИХ И ЗАБАВНИХ ТЕРENA. — НЕ ОКРЕТАТИ ЛЕВА ДОМАЋЕМ ГОСТУ. — ВИШЕ БРИГЕ О МОТОРИЗОВАНИМ ТУРИСТИМА. — ОПРАВДАНИЕ ПРИТУЖБЕ НА РАЧУН ПЕРСОНАЛА. — ПЛАЖЕ, ПАРКОВИ И ЗЕЛЕНИЛО СУ ОД ПРВОРАЗРЕДНОГ ЗНАЧАЈА. — ТАКОВЕ: ЈАВНИ РЕД И МИР

ног броја туриста на овом подручју. Поред тога изразито је неповољна структура продајних објеката: 58 су класичног типа, а само пет је самоуслуга.

Пословни простор је скучен и нефункционишући, спабдјевеност и хигијена не задовољавају, стручни и културни ниво продавачког особљаја је низак, а однос према странкама, често неизвршан. Једном ријечју, оваква каква је, трговина не само да не задовољава нарасле потребе, већ компромитује читаву туристичку дјелатност.

Не располаже се подацима о моторизованом туристима, који су посјетили будвански ријечјеру, али је њихов број доста велики. С тим у вези, поставља се питање: колико смо се потрудили да путем службе за паркирање и чување парка обезбедимо спокојан боравак моторизованим туристима? Проблем није био ријешен ни посталњањем одређеног броја часовника на паркиралиштима у центру Будве, и то на мјестима где су људи, заиста, присилени да се задрже када вријеме па су биле на мјесту критике да смо ударили намет на туристе. Зар се није могоћи одређен број слободних терена на којима су се могла направити импровизована паркиралишта?

Прошлогодишња туристичка сезона још једном нам је указала на неефикасност и слабу организованост противпожарне заштите. Иако се зна да угоститељски објекти, аутокампови, шуме, а посебно климатски услови — велике јулске и августовске жеге — представљају сталну опасност од пожара нико се није позабавио ства-

ранjem савремене противпожарне заштите! Као да се чека на то да велики пожар прогута један од вриједних угоститељских објеката или неки комплекс јонако сиромашне шуме.

БЕЗ ПРЕТЈЕРАНОГ ОПТИМИЗМА

У ГОСТИТЕЉСКЕ КУЋЕ БИЛЕ СУ ОКУПИРАНЕ изградњом нових објеката, док су они, који су раније подизани, прилично запуштени и налазе се у дosta јадном стању. Инсталације и намјештај често су дотрајали, а да се и не говори о двориштима, парковима и плаџама које гости користе.

Посебно треба указати на посљедње вријеме веома забринувајући однос персонала према гостима, због чега се — било директно од гостију или преко Туристичког савеза Југославије и појединачних агенција — добијају многи приговори. Као да радни људи у нашим угоститељским кућама још не схватају да су они у том објекту због госта, а не гост због њих.

Други, не мањи проблем је недозвољено повећање цијена услуга од стране појединачних кобара, који немају никаквих обзира према гостима. Нису ријетке притужбе на оне који су задужени да дају информације или обезбеђују резервације. Сувишно је истицати колико то крњи углед наше традиционално гостолубиве земље и каква је то антипропаганда нашег туризма.

Радници у појединим угоститељским објектима не односе се с пажњом доброг привредника према основним средствима за рад, тако да је

њихов вијек трајања далеко краћи него у нормалним приликама.

На подручју будванске општине своје истурене пункткове имају скоро све велике туристичке агенције — „Путник“, „Атлас“, „Компас“, „Југотурс“, „Инекс“, „Глобтур“ и „Монтенегротурист“. Поред продаје смјештајних капацитета и тајсфера гостију, готово све оне баве се и организовањем свакодневних излета копном и морем, што је уносан посао и, у цјелини узвиши, представља комплетирајуће туристичке понуде. Ми, међутим, не можемо бити сасвим задовољни радом ових пословница. Поред челојадне конкуренције, која је најчешће присутна, може се приговорити раду лица која се ангажују као водичи за вријеме туристичке сезоне.

ЗАДАЦИ КОЈИ НЕ ТРПЕ ОДЛАГАЊЕ

ФОРМИРАЊЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ОДМАРАЛИШТА за подручје општине Будва треба да буде задатак Општинског синдикалног вijeћа, органа Скупштине општине и Туристичког савеза. Према информацијама туристичких друштава и бироа, извјестан број радних организација, које су закупљивале лежајеве на нашем подручју, или су отказале њихово коришћење или су закупиле далеко мањи број кревета него ранијих година. Када имамо у виду да је наше подручје једно од најскупљих на Јадрану, као и све мјере које се у посљедње вријеме предузимају у циљу стабилизације а на одређени начин утичу и на могућност наших туриста да свој одмор проведу код нас, онда ситуација није ружичаста. Имајући то у виду, Одјељење за привреду, у заједници с туристичким друштвима, треба да доврши прошлогодишњу акцију на срећивану комплетне документације о свим домаћинствима која пружају услуге смјештаја и исхране.

Туристички савез општине, у заједници с „Монтенегротуристом“ („Авалом“, „Св. Стефаном“, „Паласом“) и свим туристичким друштвима треба да понуди боље и комплетније решење, водећи рачуна о прописима који регулишу ову материју. Поред утврђивања цијене лежаја свих категорија, треба средити комплетну документацију и картоне о сваком домаћинству, организовати састанке са грађанима и указати им на проблеме који се могу очекивати у овој години када је у питању домаћи гост.

На бази предлога комисије, која је обиша читаву ривијеру и одредила мјесаца за кампове и ауто-кампове, Одјељење за привреду издаваће одобрења појединачним интересентима, али тек пошто од надлежне инспекцијске службе добије обавештење о опремљености кампа за прихватавање гостију.

Приликом закупљивања терена за камповавање горана, феријалаца и дјеце, сви уговори треба да буду овјерени од подручног туристичког друштва.

Многобројне септичке јаме изливавају се и представљају сталну опасност за избијање разних болести. Пошто је за сада тешко приступити изградњи канализације, потребно је да се најчешћије приступи санирању најугроженијих терена у Будви, Бечићима, Погону Шумет и у Петровцу на мору.

Неће се погријешити ако се истакне да никад мање него ове године није учињено на уређењу плажа. С обзиром да је усвојена одлука о њиховом одржавању и коришћењу, односно стварању једног дугорочнијег плана и програма, морамо се запитати: да ли ћемо је поштовати или не и да ли ћемо мјесецима расправљати о томе је ли она добра или није?

Паркови и зеленило од огромног су значаја за нашу општину која живи од туризма. Ако направимо крају штету по насељима, плаџама и излетиштима, доћићемо до закључка да не водимо доволно рачуна о стварима које су необично важне за једно реномирано туристичко подручје: читави стогови смећа, тоне разбације амбалаже и поломљене клупе по парковима сретају се готово на сваком кораку!

Не само радници Милиције и Одјељења унутрашњих послова, него и руководиоци угоститељских објеката, па и сви грађани треба да се супротставе нарушувању реда и мира. Не смије се сметнути с ума да нам велики број туриста долази ради одмора, који, најкајст, код нас не могу наћи. Посебна пажња мора се посветити такозваним оркестрима који својом „квалификованом“ музиком подсећају на ону у друмским механизмама.

— ненадмашне љепоте

говији доносили су и собом у гробове односиле златни накит сличан оном који је нађен у Македонији, по некрополама дуж друма Влај Егнатија. Затим су дошли Римљани, а хиљаду година касније газили су истим овим плажама саракенски ратници. Камење из рушења узиђивали су у нове бедеме Византинци, па неимари из Дукље, опет Византинци, зитим Немањићи и Балшићи. Најновији пробоја Турака постала је склониште гусара. Преко три и по стотећа Млечићи су савде сновали спаситеље и мрсили конице против Прилогорца, Петроваца и Шћепана Малог. Потом је, у два маха, укупно 113 година, Будва била под аустријском влашћу. Француски гренадире — побједници са Маренга и Алпаха, који ће бити коначно поражени код Ватерлоа — лијећили су овде ране задобијене од Прилогорца у Боки Которској. А недалеко од ње, у манастиру Манијама, Његош је, ослушкујући вјечни ромор таласа, вјечну пјесму мора, писао „Свободијаду“.

СВЕ ЈЕ У ДАЛЕКУ ПРОШЛОСТ ИЗГУБЉЕНО

ШТА СВЕ НИЈЕСУ ВИДЈЕЛИ и чега се нијесу нагледале те патином вјекова превучене зидине? Каквим све налетима и опсадама град није одolioјевao? Навраћали су овде илирски ратници, Колхи и Бербери. Ту су одржавани сабори племића, вијећа гусара, свечаности послије побједа. Одиравале се и најчешће крвљу и мртвим главама окончавале кавге приликом дубе плијена, када се злато мјерило прегртима а чоха веслима. Пролазиле су туда бескрајне колоне заробљеника, на бедемима се сушиле главе непокорних, а доле, у тамницама влажним, трунули су они за које откуп није имао ко да пошаље. Пристапали су бродови с роб-

лем и каравеле које су биле страх и трепет за Јадран и читаво Средоземље. Можда су на будванским плаџама о чајни Колхићани, послужи смири краљевица Асперта, не могавши да саопши тешку вијест његовом оцу, одлучили да се не враћају у завичај већ су се населили нешто јужније, у Улицу? Или се љубимац султана Селима II, врховни заповједник алжирских гусара, сељака из Калабрије Хаџи-Алија, само ради љепоте коју на другом мјесту нашао није, задржао овде који дан више?

Све је тамно, нејасно, у далеку прошlost изгубљено. И — драго: дозвољава маши да се раскрили и оживији једно давно добра овога краја који, уз то, мами природним љепотама, бисерним плаџама и раскошним зеленилом најразличитејег суптропског биља.

Град мали, чија је историја дуга и кrvавa, нуди невиђене љепоте и уживања. Његова бурна прошlost, стољећима старе зидине и интересантне ископине, на основу којих можемо да скинемо вео миленијума, од интереса су не само за археологе него за многоbrojne домаће и стране туристе. Одличне саобраћајне везе приближавају им сва мјеста на Јадрану и у zaleđu — Ловћен, кањон Мораче, Бигорадско језеро, Свети Стефан, Петровац, Бар, Улица, Котор, Пераст и престоница илирске краљице Теуте, Ријека, такорећи су на домаћу руку. А између свих тих мјеста — готово на сваком кораку — као перле у бисерном ћердану низу се малене плаџе које подсећају на приморје Азурне обале. М. Л.

Командантско извиђање

Осмога маја Општински штаб општенародне одбране извршио је марш од Брајића преко Паштровске горе до магистрале изнад Петроваца. Циљ ове вјежбе, која се у војној терминологији назива командантско извиђање, јесте упознавање старјешинског кадра са територијом и могућностима војне општенародног одбранбеног рата.

Овакви „походи“, без сумње, су корисни, јер је међу тридесетак учесника, чланова старјешинског кадра, било приличан број који нијесу никад пропутовали овим тереном.

На слици: Старјешине на извиђању

У ПОГОНУ „СЛАВИЈА“

ОВЕ ГОДИНЕ ЗНАТНО ВЕЋИ ПРОМЕТ

РАДНИЦИ СМАТРАЈУ ДА ЋЕ ОВЕ ГОДИНЕ ОСТВАРИТИ ЗА 30% ВЕЋИ ПРОМЕТ НЕГО ПРОШЛЕ ГОДИНЕ. — ГРАДИЋЕ СЕ НОВА ХЛАДЊАЧА КАПАЦИТЕТА 1000 ТОНА.

ПОГОН БЕОГРАДСКЕ ИНДУСТРИЈЕ МЕСА „Славија“ у Будви постиже из године у годину све боље резултате. Одавде се месо дистрибуира у готово све хотеле на Црногорском приморју. Само у прошлoj години остварен је промет од 30 милиона динара, што се сматра лијепим успјехом. Но, овај колектив који чини свега петнаест радника не криje амбиције да ове године постигне још боље резултате.

— Планирали смо овогодишњи промет око 45 милиона динара — рекао је Да-

нило Кульча, шеф продајне мреже за Јужни Јадран. — Склопили смо уговор са Здruженим хотелско-туристичким предуземем „Монтенегротурист“ за 1974. годину, по коме ћемо овом гиганту испоручивати све врсте свježeg mesa, сухомеснатих и млиjeчnih производa. Остваривањe плана, захтијевањe максимално ангажовањe сва ког радника.

У погону „Славија“ нису задовољни садашњим капацитетима, што, добром дијелом омета постизање још већег промета. Захваљујући напорима овог колектора, у Петровцу је изграђена мања хладњача, а ускоро ће почети да граде велику хладњачу у Будви капацитета 1000 тона.

Г.

КРАТКЕ ВИЈЕСТИ

У Будви је, у организацији Привредне коморе СР Црне Горе, одржано Осмо југословенско савјетовање о квалитетима производа и услуга. Тема овог важног скупа, на коме је прочијано педесет реферата и корефера, била је „Удруженje рада и управљање квалитетом“, а циљ је био да се преко фармацеутске, автомобилске и секција за путеве и грађевинарство допринесе креирању политике управљања у условима удруженог рада.

Г.

Радници Стовариšta „Лувања“ у Будви њих једанаest на броју, припремају се за сезону. Према ријечима шефа Марка Тујковића, поред девет стаплића, ових дана биће отворено још девет сезонских киоска. У плану је и изградња новог складишта, пошто се постоје налази у приватној кући и нема услоva за проширење.

На свечаном састанку организа-ка Лијешевићи — Врановићи и Побреје у Савез комуниста примљени су омладинци Љубо Стјепети, Нико Томићић и Милан Буловић.

М. Г.

НОВА ШКОЛА

Децетог маја, на Дан побједе, у присуству великог броја становника Грbla, Котора, Будве и других крајева Боке, представника друштвено-политичких организација и просветних радника с подручја Боке, у Радановићима је на свечан начин отворена нова основна школа. Симболично вршио прекину је Ненад Булин, члан Секретаријата ЦК СК Црне Горе, који је открио бисту народног хероја Николе Ђурковића, чије име носи школа. Ученици и наставници приредили су за ову прилику пригодан програм.

М. Гиљача

Нови порази „Петровца“

Ако смо прије два кола контроверзали да „Петровац“ тоне све ниže, онда сада можемо рећи да је, коло прије краја, екипа тренера Анте Видковића прикована за само дно. Права је срећа што је у јесене дижелу створена лијена залиха бодова. Иначе, Петровчани би се наредне сезоне такмичили у когорском подсавезу.

„Петровац“ је имао два уза-

стони гостовања и доживио је два пораза. У Бијелом Полju Петровчани су декласирани: испраћени су са пет голова у мрежи, а нису постигли ни један. Недељу данас касније били су гости у Плану и од „Језера“ које се бори за опстанак поражени су са 2:0. У последњем колу „Петровац“ игра с екипом никшићког „Челика“ на свом терену.

„Могрен“ није успио

Фудбалери „Могрена“ нијесу успјели. Иако су све утакмице у финалу првенства пријешили у своју корист, екипа тиматског „Арсенала“ заузела је прво место. Посебна је прича како су тимови остварили. Примјера ради, поменимо да су у три утакмице постигли 35 голова, а нису примили ни један! Мјесец ривала „Врмџа“ поразили су, чак, с 17:0! У последњој утакмици, која је била дерби подсавеза утакмица између „Арсенала“ и „Игала“ прекинута је код резултата 4:0 за „Арсенал“. Такмичарска комисија когорског подсавеза имаје пуне руке после и, коначно, победник и нови члан Црногорске лиге знаће се касније, пошто се испита регуларности постигнутих резултата фудбалера из Тивта.

У последњем колу првенства „Могрен“ је побиједио комадију „Милочера“ са 3:1 и тако му налио пораз послије успешног пролећног старта „Милочера“. И „Могрен“ и „Милочер“ играле су поштено, спортски се борећи за бодове и на томе им треба честитати. Какако не поуздан је надлежни из фудбалских форума, то, тренутно, највише интересује пријатеље спорта у Будви.

Г.

Изабран нови директор

Жарко Драговић

ректора изабран ЖАРКО ДРАГОВИЋ, досадашњи републички секретар за привреду Црне Горе.

Жарко Драговић је рођен 1931. године. Члан Савеза комуниста је од 1949, а економски факултет завршио је 1954. године у Београду. До сада се налазио на следећим дужностима: финансијског инспектора у Срском народном одбору у Титограду, начелника за привреду Скупштине општине Даниловград, начелника за туризам у Секретаријату за робни промет Црне Горе, директора Републичког завода за цијене, помоћника директора Привредне банке Црне Горе, директора Републичког завода за планирање сектара за привреду Црне Горе.

Досадашњи генерални директор „Монтенегротуриста“ Јован Вујадиновић одлази на нову дужност.

В. Г.

Марксистичко васпитање

Традиција и револуција

ТРАДИЦИЈА КАО ПОЈАМ значи преносе усменим или писменим путем културних тековина, моралних и обичајних назора. Она чува све тековине минулих генерација, јер без ње не би било тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи ќе би било њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи ќе би било њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи ќе би било њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи ќе би било њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи ќе би било њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи ќе би било њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи ќе би било њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примјер критике негативне традиције, племенитине и квази — патротизма даје карактеристични пример. Михаило Јалић у свом роману „Ратна срећа“ Реакција на ову врсну књигу доказаје како се негативна традиција жиљавајући негативну традицију, отворије пут прогресу на свим подручјима људске дјелатности, да оплијеви баштину традиције, да афирише позитивне тековине прошlosti и у фонду будућности унесе само проране цивилизације и културе. Негативно код традиције јесте тенденција да се овјековаче сне тековине минулих генерација. Револуција по-другава традицију ревизији и ломи ќе би било њене скопитале облике који се опирају прогресу. Лijен примј

ПРАЖИМО НАЈЉЕПШУ БАШТУ

ВРТ БРАЋЕ ИВАНОВИЋА

БАШТА БРАЋЕ ИВАНОВИЋА вјероватно је најљепша у Бечићима. Њих петорица — Љубо, Пепар, Божко, Илија и Нико — заједнички се старају о узгоју воћа и цвијећа којег је током у њиховом врту у Ивановићима.

Ови приједни лјуди у својој башти узгајају око 300 различних коријена ружа, 60 лимунова, 70 бресака, 58 пољоранчи, 60 мимоза, око 400 чокота винове лозе. Пуна јорговане и другог цвијећа, башта се рационално користи: сади се лук, кромпир и друго поврће.

— Ову башту сам с браћом почeo уређивати 1959. године — каже Љубо Ива-

Љубо Ивановић крај баште

новић. — Много смо труда уложили и зноја пролили док смо направили оно што данас имамо. Иначе, био бы

и данас коров и шибље, како је било прије петнаест година.

Снимо: В. Ракочевић

ДА ВАС ПОДСЈЕТИМО

ДАТУМИ КОЈИ СЕ ПАМТЕ

11. ЈУНИ

— 1921. ГОДИНЕ у Београду је изишао први број листа „Синдикални покрет“, централног органа радничких синдиката, али је већ послије два дана забрањен.

12. ЈУНИ

— 1942. ГОДИНЕ у селу Смријечну код Шавника формирана је Пета пролетерска (првогорска) бригада у чијем сastаву су ушли борци Никшићког и Зетског одреда и партизанских јединица с територије даниловградског и подгоричког среза.

13. ЈУНИ

— 1943. ГОДИНЕ главнина Треће ударне дивизије НОВЈ (око 1800 бораца са близу 700 тешких рањеника) покушала је у рејону Тјентишта да се пробије из непријатељског обручка, али, због више струке надмоћности Њемаца, у томе није успјела. Поред осталих, при покушају тог пробоја, погинули су Сава Ковачевић, легендарни командант Треће дивизије, и још десет народних хероја — Вако Ђуровић, Душан Ђојковић, Момчило Станојевић, Стево Баљевић, Никола Јешиковић, Марко Балетић, Шефик Обад, Хамид Беширевић, Вељко Алексић и Бајо Прелевић.

14. ЈУНИ

— 1943. ГОДИНЕ на Сутјесци, за вријeme Петe непријатељске офанзиве, погинуо је публициста и револуционар Веселин Маслеша (рођен 1906), народни херој, који је на Првом засиједању АВНОЈ-а у Бихаћу изабран за члана његовог извршног одбора.

15. ЈУНИ

— 1943. ГОДИНЕ Главна оперативна група и Врховни штаб НОВЈ избили су на Јахорину, чиме је завршено њихово пробијање из њемачког окружења у Петој непријатељској офанзиви.

16. ЈУНИ

— 1944. ГОДИНЕ на острву Вису потписан је споразум између предсједника Националног комитета народног ослобођења Југославије друга Тита и предсједника изbjегличke владе Краљевине Југославије Ивана Шубашића. Споразумом је, између осталог, предвиђено да изbjегличke влада призна тековни НОБ, а да ће о коначном државном уређењу одлучити народ послиje ослобођења цijеле земље.

17. ЈУНИ

— 1913. ГОДИНЕ почела битка на Бргалници у којој је српска војска, послиje осам дана тешких борби, поразила бугарску армију.

— 1943. ГОДИНЕ на планини Мосору, најдомак Сплита, изишао први број листа „Слободна Далмација“.

18. ЈУНИ

— 1853. ГОДИНЕ у Бечу је умро пјесник Бранко Радичевић (рођен 1824), први истакнути лиричар српске умјетничке поезије.

— 1924. ГОДИНЕ у Москви је одржан Пети конгрес Комунистичке интернационале на коме је донијета Резолуција о националном питању у Југославији.

— 1936. ГОДИНЕ умро је пролетерски књижевник Максим Горки, ватрени поборник социјализма.

19. ЈУНИ

— 1919. ГОДИНЕ у Загребу је покренут лист „Истини“, орган СРПЈ(к), који је забрањен 7. августа исте године, након чега је почела да излази „Нова истини“.

— 1942. ГОДИНЕ одржана је у селу Брњици, на планини Зеленгори, сједница ЦК КПЈ.

20. ЈУНИ

— 1928. ГОДИНЕ у Загребу је одржан састанак Бироа ЦК КПЈ на коме је секретар МК Загреба Јосип Броз предвиђен за члана Замјеничког бироа ЦК КПЈ.

21. ЈУНИ

— 1920. ГОДИНЕ, од 20. до 25. јуна, одржан је II конгрес СРПЈ(к), коме је присуствовало 374 делегата из цијеле земље. Комунистичка партија имала је тада око 60.000 чланова. На Конгресу је, између осталог, назив СРПЈ(к) промијењен у Комунистичку партију Југославије.

22. ЈУНИ

— 1941. ГОДИНЕ Њемачка је без објаве рата напала СССР. Тог истог дана, поводом напада на Совјетски Савез, Политбиро СК КПЈ одржало је састанак у Београду, у Молевровој улици, и упутио проглас народима Југославије, позивајући их да свим средствима помогну праведну борбу Совјетског Савеза.

23. ЈУНИ

— 1919. ГОДИНЕ у Београду су избиле велике студенческе демонстрације због хапшења четворице студената комуниста, међу којима и Владимира Чопића, студента филозофије и функционера СРПЈ(к).

— 1944. ГОДИНЕ почела је офанзива Црвене армије за ослобођење Јеловије и Украјине.

24. ЈУНИ

— 1940. ГОДИНЕ успостављени су први пут дипломатски односи између Савеза Сојузних Социјалистичких Република и Краљевине Југославије.

— 1942. ГОДИНЕ отпочео је поход прве групе пролетерских бригада за Босанску Крајину, а на основу историјске заповијести коју је Врховни командант Јосип Броз Тито издао 22. јуна у шуми изнад села Брњица, на планини Зеленгори.

25. ЈУНИ

— 1807. ГОДИНЕ потписан је у Тилзиту уговор између руског цара Александра I и Наполеона Бонапарта.

— 1961. ГОДИНЕ Абдул Карим Касем прогласио је Кувајт интегралним дијелом Ирака.

ОСНОВАН САВЈЕТ ТИТОВОГ ФОНДА

у Савјет Титовог фонда за стипендирање младих радника и радничке дјеце, који је основан пре кратког времена, ушли су представници тринаест организација од укупно двадесет и три, колико их је до сада учлањено у ову хуманитарну организацију. Годишњи улог износи 92.500 динара.

Примијењено је да у Фонд још нису учлањени погони предузети чије се дирекције налазе ван Будве. Таквих погони, који напој општини остварују значајан доходак, има приличан број, па је један од задатака новоформираног савјета да поспјеши њихово учлањивање у Титов фонд.

Поводом Дана младости и рођендана друга Тита, а на основу Правилника о поступку за расписивање конкурса и избору стипендиста Титовог фонда и Правилника о јединственим критеријумима за избор стипендиста Титовог фонда, Скупштина Титовог фонда СР Црне Горе, расписује

КОНКУРС

за избор стипендисте Титовог фонда на подручју Социјалистичке Републике Црне Горе и то:

а) за образовање, доквалификацију или специјализацију младих радника, као и друге облике њиховог образовања;

б) за стипендирање ученика средњих и студената на вишим и високим школама.

Стипендије се додељују за школску 1974/1975. годину за редовне облике школовања, а за остале облике зависно од дужине њиховог трајања.

На конкурс имају право учествовати:

— млади радници који раде у непосредној производњи и у другим организацијама удруженог рада ако имају исти друштвено-економски положај, а ижејесу старији од 30 година и имају најмање две године радног стажа, првенствено у својој радној организацији.

— дјеца радника чији родитељи раде у непосредној производњи и у другим организацијама удруженог рада ако имају исти друштвено-економски положај, и дјеца чији родитељи, из објективних разлога, више не раде у непосредној производњи (пензионери, инвалиди и сл.).

Млади радници, ученици и студенти треба да испуњавају следеће услове:

— да су показали изузетан успјех и марљивост у раду на радном месту или учењу;

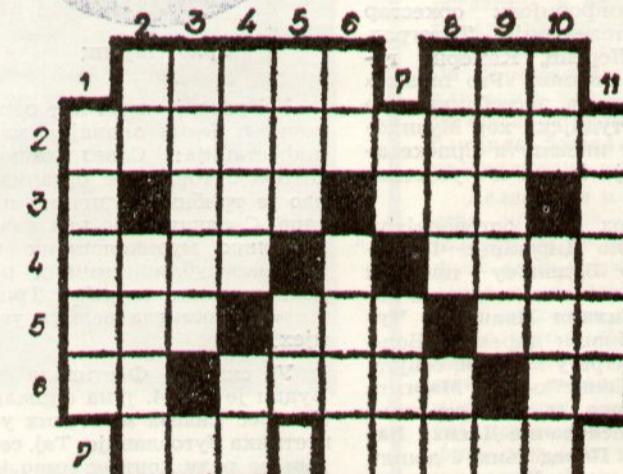
— да посједују одговарајуће морално-политичке квалитете;

— да немају доволно материјалних могућности за даље школовање.

Молје и предлози уз доказе о испуњавању наведених услова подносе се до 1. октобра 1974. године Скупштини Титовог фонда СР Црне Горе преко савјета Титовог фонда у општини где се могу добити и ближа обавештења о конкурсу.

СКУПШТИНА ТИТОВОГ ФОНДА ЗА СТИПЕНДИРАЊЕ МЛАДИХ РАДНИКА И ДЈЕЦЕ ИЗ РАДНИЧКИХ ПОРОДИЦА У СР ЦРНОЈ ГОРИ

Укрштене ријечи бр. 3

ВОДОРАВНО: 1) Јејтописи — језеро у Сјеверној Америци; 2) острво — школа недалеко од Будве; 3) скраћеница једне мјере за текину — оквир — Циганин — сугласник; 4) бот лубави код старих Римљана — сугласник — роман Максима Горког; 5) град у Француској — мјесто код Будве — градић у Далмацији; 6) иницијали црногорског сликарa — врста руде — аутоэмблема за Сисак; 7) отац (словеначки) — дрворед.

УСПРАВНО: 1) Женско име; 2) ономатопеја лавежа — географска карта; 3) злогласни римски цар — сугласник; 4) општинско подручје — везник; 5) ријека у Пироту Гори — сугласник и самогласник; 6) притока Дуна-

ва у Аустрији — ријека у Црној Гори; 7) хемијски знак за иридијум — врста аутомобила; 8) творница амблема и значака из Загреба — аутоэмблема за Тетову; 9) врста књижевног дела — сугласник; 10) елидирана свеза — ријека у Војводини; 11) врста хемијских јединица.

РЈЕШЕЊЕ УКРИШТЕНИХ РИЈЕЧИ БР. 2.

ВОДОРАВНО: 1) Опера — Сар; 2) Свети Стефан; 3) О — тас — тир — е; 4) Корн — р — Ријад; 5) ара — Гаа — нур; 6) ка — Будва — ла; 7) нар — арија.

Стадимир ФАТИЋ

„ДАНИ МУЗИКЕ СВЕТИ СТЕФАН – БУДВА“

УСПЈЕЛА СМОТРА

Мирољуб Чангаловић

Цвјетко Ивановић

ВИШЕ ПУБЛИКЕ НА КОНЦЕРТИМА НЕГО РАНИЈИХ ГОДИНА. — ОДРЖАНА И ТРИБИНА МУЗИЧКИХ ПИСАЦА У ОРГАНИЗАЦИЈИ САВЕЗА КОМПОЗИТОРА ЈУГОСЛАВИЈЕ. — БУДВА — ДОМАЋИН СЕДМОГ КОНГРЕСА САВЕЗА МУЗИЧКИХ УМЈЕТНИКА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Извођењем старе византијске и словенске музике од стране студијског хора Музиколошког института Српске академије наука и умјетности у прекрасном амбијенту манастира Подманине код Будве и Камерни и Бетовеновом вечери завршен је трећи по реду југословенски фестивал озбиљне музике „Дани музике Свети Стефан — Будва“. Показало се да су оно што није пошло за руком концертним агенцијама код нас учинили музички умјетници Југославије: на Лужном Јадрану рођен је фестивал од изузетне важности, како за наше музичке ствараоце и извођаче, тако и за грађане Црногорског приморја.

За три године на овим смотрама учествовало је много наших познатих умјетника: 83 солиста, 10 малих камерних ансамбала, четири камерна оркестра, два симфонијска оркестра и 11 диригентата из свих наших република

ТРИБИНА МУЗИЧКИХ ПИСАЦА

Овогодишњи фестивал, општа је оцјена, био је најуспјешнији до сада. За то су се побринули и организатори и извођачи, стварајући тиме још солиднију основу да овај јединствени фестивал озбиљне музике у нашој земљи постане традиција, постане чувен и ван граница наше земље.

У току шест дана много-брожни домаћи и страни гости, као и грађани Будве и Светог Стефана, уживали су у музici свјетских композитора Бетовена, Баха, Дебиција, Листа, Хайдна, Бјелинског, Бруна и других, коју су мајстарично изводили чувени југословенски умјетници Владимир Крпањ, Бранка Беретовац, Маријан Фајдига, Михајло Келбли, Младен Раукар, Душан Трбојевић, Мирољуб Чангаловић, Елеонора Сурутка, Владимира Жикића, Тинка Мурадори, Цвјетко Ивановић, Милица Шнајдер, Мирјана Вукдраговић, Митја Грегорач и други, затим Симфонијски оркестар Радио-телевизије Титоград, Трио Лоренц, Камерни гудачки ансамбл »Pro musica« из Београда, загребачки квартет и студијски хор Музиколошког института Српске академије наука и умјетности.

Поред тога, одговарајући на позив Дирекције Фестивала, у Будви су пратили фестивал познати страни гости: Михаил Иванович Чулаки, бивши директор Большого театра у Москви, совјетска пијанисткиња Маргита Фјодорова и пијанисткиња из Чехословачке Дагмар Балогова. Поред њих, дошли су и Корнел Мертенс, директор програма белгијског радија, Хелен Ченинг, директор истоимене концертне агенције из Лондона, Таге Нилсен, директор фестивала у Архусу (Данска), Агате Мела, директор француског радија, и Џон Евартс, главни уредник часописа „Свет музике“ из Београда.

Музика је допирала из галерије „Санта Марија“, из

хотела „Авале“, с тераса Светог Стефана, чак и из манастира Подманине у близини Будве. Будванска ривијера је шест дана била мунички град.

Програм је, углавном, у цјелини испуњен — рекао нам је Драгиша Савић, директор Фестивала. — Једино није дошло до извођења најављене опере „Служавка господарица“ од Перголезија, па је тако изванредни амбијент у Милочеру остао неискоришћен. Но, свакако то ће организатори имати у виду за идућу годину.

Трио Лоренц

У Будви је први пут одржана и једна значајна манифестија: Савез композитора Југославије организовао је трибину музичких писаца. Саслушано је низ квалитетних музиколошких и музичко-публицистичких радова и, може се рећи, Трибина је постигла велики успех.

У склопу Фестивала у Будви је 3. и 4. јуна одржан Конгрес Савеза музичких умјетника Југославије. Тај, седми по реду конгрес имао је вишећеслути значај: одржан је у преломному периоду наше социјалистичке заједнице, а тиме и наше социјалистичке културе.

БУДВА — ФЕСТИВАЛСКИ ГРАД

Фестивал је видно напредовао у организационом погледу — казао јам је А-

лександар Павловић, генерални секретар Савеза музичких умјетника Југославије и члан Дирекције Фестивала. Он нам је, даље, рекао како је запазио да је смотра ове године текла лежерније, без нервозе и уобичајене трете.

— Наредних година — наста вио је он — ове локације ће бити претијесне за све оне који ће жељети да слушају музику. Ниво концерата био је врло висок, као уостalom, и ранијих година. Жао ми је што све локације нијесу искоришћене, нарочито оне у Милочеру, где је требала да се изведе први пут и једна опера („Служавка господарица“ од Перголезија), или то је, можда, схватљиво, с обзиром на то да су словеначки умјетници ове године имали „добар залога“. Мислим да би, у вези тешкоћа око извођења једне опере прву представу требало да изведе првогорска група.

Изабрано је подручје које је било музички „глуво“ у жељи да озvučimo овај крај. Уколико фестивал остане у Будви, он ће се ширити — долазиће композитори, музички писци, педагози и други посленици, тако да ће Будва бити прави фестивалски град. Савез композитора ће од идуће године расписивати конкурс за једно дјело југословенских композитора које би доживјело премијеру овде у Будви. Можда би репризе фестивалских вечери требало давати у Херцег-Новом, Котору, Тивту, Петровцу и другим градовима Црногорског приморја.

ФЕСТИВАЛ ЗНАЧИ МНОГО

Наши сајоворник је био и Др Зија Кучукалић, професор Музичке академије у Са

рајеву и главни уредник музичке ревије „Звук“.

— Веома жалим што нијесам био у могућности да пратим фестивале „Дани музике Свети Стефан — Будва“. Наравно, ја у овој смотри видим изузетан симуланс музичком стваралаштву ове средине која се дуго времена сматрала врло заосталом. Према томе, напори који се чине у том правцу имају велики културни значај. Ми који се бавимо и историјом музике знамо да је — узимимо, на пример, само Котор — постојала значајна музичка традиција, и овај Фестивал може биљечити даље развијање давно започетих основа.

Колико сам био у могућности да видим, овај Фестивал, значи много, али не још толико да се не би могло учинити и више. Ја ту видим потребу за чвршћом организационом структуром, врло одређеном у смислу посноса ове манифестије и свих оних који би се могли укључити својом сарадњом.

Посебно истичем пропаганду, јер познато је да она представља значајан фактор сваког успеха, па и на подручју културе. Сматрам да је у том погледу мало учитеље. Но мом мишљењу, фестивал не може и не смије бити организован за уску круг људи — стручњака, него мора бити сасвим отворен широком јавности, и, да будемо сасвим одређени, представљати значајну туристичку атракцију за све оне који траје одмор на Црногорском приморју.

Када је ријеч о извођачима, желим да истајнем повољан утисак који је оставио Симфонијски оркестар Радио-телевизије Титоград са диригентом Цвјетком Ивановићем и да нагласим да је

тако ансамбл пратио Крпања у импровизацији Бетовеновог Петог концерта и био врло поуздан сарадник нашег и стакнутог пијанисте.

КОНЦЕРТНЕ АГЕНЦИЈЕ НИЈЕСУ ИСКОРИСТИЛЕ ШАНСУ

— Трећи по реду фестивал у сваком погледу је доказао да су слични сусрети неопходни. Савез музичких умјетника Југославије је за ове три године успио да окупи велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Цвјетко Ивановић, композитор и диригент и предсједник Програмске комисије Фестивала — Вјероватно, да је на почетку било несхтатљава, многи су се можда најутили што нијесу могли учествовати на првом фестивалу, али је ове године велики број југословенских музичких стваралаца — прича нам Ц